

POD HORAMI

Zpravodaj obce Poniklá

11–12/2019

OBSAH

zprávy z obce	Jednání obecní rady	3
	Obecní hlásný	4
	Vítání občánků a stříbrný podvečer	6
	Společenská kronika	7
	Zasedání zastupitelstva 3. 12. 2019	7
škola a školka	Zprávy ze školy	10
	Z třídní knihy předškoláka	14
život v obci	Český červený kříž	18
	20 let Muzea krkonošských řemesel	19
	Vánoční premiéra se odkládá	21
	Lidé dobré vůle, dobrých slov, dobrého chťení	22
různé	Děkujeme lidem, že nejsou lhostejní...	26
	Hasiči radí občanům	28
	Krajská příloha Libereckého kraje	31

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

• OBECNÍ ÚŘAD

starosta – Tomáš Hájek 603 569 389, 481 585 133

Věra Nováková, Alena Soukupová 481 585 981

obecní četa, sběrný dvůr – Tomáš Klikorka 608 084 782

• VODOVODY (ODEČTY, PORUCHY)

Hoření a střední Poniklá, Nová Ves – Martin Dobiáš 737 863 818

Dolení Poniklá, Přívlaka, Preložka – Jaroslav Čížek 721 154 738

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI 11–12/2019**

číslo 199, ročník 48, reg. č.: MK ČR E 17675, náklad 430 výtisků

Vydala obec Poniklá. Cena 10 Kč. Tisk: Gentiana Jilemnice

Internetová adresa: www.ponikla.cz

Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková

Uzávěrka příštího vydání: 27. 2. 2020

Své příspěvky můžete zasílat na mail: redakce.podhorami@gmail.com

Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny. Za příspěvky děkujeme!

Foto na úvodní straně: Vánoční pohoda u stromečku, autor: Tomáš Brabec

Jednání obecní rady v listopadu 2019

Vážení ponikelští sousedé,

rok 2019 se nám pomalu chýlí ke svému konci, a tak ani v tomto vánočně naladěném Pod horami Vás neochudíme o nadílku toho nejzajímavějšího, co řešila obecní rada za uplynulý měsíc.

V souvislosti s přípravou realizace projektů podpořených v letošním roce z výzvy Ministerstva životního prostředí – Podpora obcí v národních parcích rada obce schválila výzvu k podání nabídek a zadávací dokumentaci k veřejné zakázce malého rozsahu na stavební práce s názvem „Oprava cesty a vybudování parkoviště v obci Poniklá“. Termín otevírání obálek je stanoven na počátku prosince 2019. Pokud obdržíme nabídky a vybereme zhotovitele, dojde v příštím roce k výstavbě parkovacích stání v lokalitě „za farou“ a k opravě cesty k hřišti u Jizery (cesta kolem garáží).

Na podzim tohoto roku Ministerstvo životního prostředí informovalo o dalším kole vyhlášení výzvy Podpory obcí v národních parcích. Rada obce po dlouhé diskusi vybrala tyto projekty – „Budování odstavných stání v obci Poniklá“ a „Oprava komunikace na Přívlačký kopec“, které byly v těžké konkurenci dotace chtivých žadatelů úspěšně podány. Vzhledem k tomu, že tato výzva byla nesoutěžní, tzn. kdo včas podá a splní podmínky výzvy, ten dotaci dostane, věříme, že se v příštím roce Poniklá zase dočká svého zútulnění. V případě projektu „Budování odstavných stání v obci Poniklá“ by se jednalo o vznik nových parkovacích ploch před KD Kantýna a vznik nových parkovacích ploch mezi poštou a večerkou.

Rada obce schválila přijetí daru pro ZŠ Poniklá (obdarovaný) od společnosti EMBA Paseky nad Jizerou (dárce) ve výši 20 000 Kč.

Rada obce vzala na vědomí návrhy obecně závazných vyhlášek: o místním poplatku z pobytu, o místním poplatku ze psů, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, o poplatku za komunální odpad. Tyto vyhlášky byly předloženy ke schválení zastupitelstvu města. Přehled změn vyplývajících z těchto vyhlášek naleznete na jiném místě zpravodaje.

Vážení ponikelští sousedé, přijměte prosím za celou obecní radu přání příjemně strávených vánočních svátků, hodně zdraví a spokojenosti a do roku 2020 vše nejlepší!

Petra Novotná, místostarostka

Obecní hlásný

Od minulé uzávěrky zpravodaje uběhl kvůli termínové zvláštnosti vánočního čísla sotva měsíc. Pro místní samosprávu byl jednak ve znamení příprav projektů pro příští rok (o čemž píše paní místostarostka) a také ve znamení dokončování letošních investic (k čemuž něco málo doplním já).

Dokončované stavby

A vezmu to ve vší stručnosti. Ve škole firma pana Horáčka dokončila úpravy dosud neutěšeného venkovního prostoru za školou, položila novou kanalizační přípojku a opatřila školní přístavbu dřevěnou fasádou. Ta by měla svým odlišným vzhledem od hlavní budovy alespoň částečně opticky zmenšit toto obří baračiště na návsi. V návaznosti na vlastenské Thámovské tradice z 18. století budeme asi říkat komornímu kulturnímu prostoru v patře přístavby prostě „Bouda“. Ve vsi, kde se hlavní kulturní sál jmenuje „Kantýna“, se dle mého názoru jedná o vhodné sjednocení názvoslovné poetiky.

Dokončena byla i lávka přes Jizeru, nad rámec projektu byla opatřena i novým osvětlením a zábradlím na přívlacké straně. Z dřevěných dubových madel se nám na některých místech uvolňují přírodní barvicí látky, neznamená to ale vážně, že by lávka v těch některých místech korodovala. Na takové vrtochy si zinkovaná konstrukce musí ještě dlouho počkat!

A předán do užívání byl i prodloužený hlavní vodovodní řad za Klárou. Tuto oblast by tedy sucho v dalších letech trápit nemuselo, škoda jen, že to není oblast s tímto problémem ve vsi jediná...

Nové obecně závazné vyhlášky

Hotně zvědaví čtenáři a zodpovědní občané si jistě prostudují texty nově přijatých obecně závazných vyhlášek na obecním webu (nebo osobně na OÚ) podrobně. Zde alespoň shrnuji základní a nejdůležitější informace do několika hesel:

- Vyhlášky se musely přijímat znovu, neb se změnila nadřízená legislativa. Děkuje!

- Poplatky za psy a za pronájem veřejného prostoru zůstávají stejné (strukturu i sazbou). Žádná změna.
- Dva různé poplatky pro ubytovatele se mění na jediný „poplatek z pobytu“ se sazbou 15 Kč na ubytovaného turistu a den (výjimky nastudujete) a cílí nově na všechny, kteří poskytují úplatné krátkodobé ubytování – tedy nejen na oficiální a k tomu zřízené ubytovací kapacity. Prosím tedy všechny, kteří (libovolnou formou) ve svých nemovitostech ubytovávají turisty, aby věnovali této vyhlášce zvýšenou pozornost a řádně se přihlásili na OÚ.
- U poplatku za komunální odpad dochází ke zvýšení cen o 6 %, které jsou dány zvýšením cen ze strany svozové firmy a zvyšujícím se objemem nezaplatněného tříděného odpadu. Cílem tohoto zdražení je dále neprohlubovat dotování této služby ze strany obce a „zůstat alespoň na svém“.

A abychom nekončili v tom vánočním čase veselí a hojnosti zdraženými odpady, popřeji Vám splnění Vašich snů nejen pod stromečkem, ale hlavně v nadcházejícím roce 2020!

Tomáš Hájek, starosta

Lávka přes Jizeru před a po rekonstrukci.

Vítání občánků a stříbrný podvečer

Největší slávou v životě rodinném i v životě obce je narození dětí. Radost obce nad příchodem nových pokolení je o to větší, že její daňové výnosy sloužící k zajištění chodu vesnice se odvíjí právě podle počtu obyvatel. A tak přejeme všem malým slečnám a jinochům radost z daru pobytí tu mezi námi a voláme: „Jen houšť!“

Narodit se je tedy záslužné. Vydržet to sám se sebou půl století, případně vydržet čtvrtstoletí v manželství, to chce ale také oslavu. Proto se již po pětatřicáté v obřadní síni sešli letošní padesátníci i stříbrní svatebčané, aby se společně nad obecní kronikou i v následné družné debatě v restauraci U Floriána ohlédlí za svými jubilei.

Stříbrný podvečer.

Vítání občánků (zleva): Eleonora Zuzánková, Helena Simonová, Štěpán Novotný, Rozárie Tlapáková, Štěpán Kubín.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V období listopad–prosinec 2019

Svá životní jubilea oslavili:

Milada Řehouňková, 70 let

Hana Svrčková, 75 let

Vojtěch Pacholík, 75 let

Božena Brzáková, 85 let

Všem oslavencům blahopřejeme!

Své ano si řekli:

Barbora Kavánová a Petr Skalský

Přejeme mnoho šťastných let!

Zlatá svatba:

Věra a Bohumil Farší

Anna a Petr Trojanovi

Srdečně blahopřejeme!

Změna správce vodovodu

Po více než dvaceti letech poctivé práce a starostí o chod obecního vodovodu předává Ing. Antonín Polej toto břímě Martinu Dobiášovi. Panu Polejovi děkujeme za to, že nám voda tekla z kohoutku i ve chvílích, kdy to vůbec nebylo samozřejmé.

Tomáš Hájek
starosta

Žádosti o prodej obecních pozemků

• **žadatel:** Josef Nesvadba

• pozemek: část ppč. 353/1 v kú Přívlaka

• **žadatel:** Lucie a Petr Hájkovi

• pozemek: ppč. 416/15 v kú Poniklá

Shrnutí usnesení ze 7. zasedání Zastupitelstva obce Poniklá – 3. prosince 2019

Usnesení č. 71:

ZO Poniklá schvaluje navržený program 7. zasedání Zastupitelstva obce Poniklá.

Usnesení č. 72:

ZO Poniklá schvaluje navrhovatelem usnesení Ladislava Chluma, ověřovateli zápisu volí Soňu Annu-Marii Fišerovou a Petra Plichtu, zapisovatelkou Petru Novotnou.

Usnesení č. 73:

ZO Poniklá bere na vědomí činnost Rady obce Poniklá.

Usnesení č. 74:

ZO Poniklá schvaluje rozpočtovou změnu č. 3/2019:

Navýšení příjmů o 3 506 571,40 Kč,

Navýšení výdajů o 1 839 990,40 Kč,

Navýšení třídy 8 financování o 1 666 581,00 Kč.

Usnesení č. 75:

ZO Poniklá schvaluje Obecně závaznou vyhlášku 1/2019 o místním poplatku z pobytu.

Usnesení č. 76:

ZO Poniklá schvaluje Obecně závaznou vyhlášku 2/2019 o místním poplatku ze psů.

Usnesení č. 77:

ZO Poniklá schvaluje Obecně závaznou vyhlášku 3/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Usnesení č. 78:

ZO Poniklá schvaluje Obecně závaznou vyhlášku 4/2019 o poplatku za komunální odpad.

Usnesení č. 79:

ZO schvaluje vyrovnaný rozpočet obce Poniklá na rok 2020.

Usnesení č. 80:

ZO po projednání schvaluje smlouvu o úvěru č. 1263092319/19 a pověřuje starostu jejím podpisem.

Usnesení č. 81:

ZO schvaluje zvýšení nájemného v obecních bytech v čp. 307 na 44 Kč/m²/měsíc od 1. 1. 2020.

Usnesení č. 82:

ZO Poniklá schvaluje prodej části ppč. 309 a ppč. 1239 kú Přívlaka zahrnující příjezdový koridor k čp. 422 a část pozemků ležících severně od tohoto koridoru Josefu Noskovi za cenu 50 Kč za m². Nabídka je platná do 31. 12. 2020, náklady na pořízení geometrického plánu nese kupující, přesná podoba geometrického plánu podléhá schválení Radou obce Poniklá.

Usnesení č. 83:

ZO Poniklá schvaluje prodej ppč. 122/2, ppč. 2133 a ppč. 132 kú Poniklá Veronice Jiroušové a Ing. arch. Jaromíru Jiroušovi za cenu 150 Kč za m². Nabídka je platná do 31. 12. 2020, náklady na vklad do katastru nemovitostí nese nabyvatel.

Usnesení č. 84:

ZO Poniklá pověřuje Radu obce Poniklá přípravou nájemní smlouvy s panem Hendrychem za následujících podmínek: pronájem areálu za 0 Kč, jízdné pro děti z Poniklé do 15 let za 0 Kč, spotřeby energií jdou za nájemcem.

Návrh rozpočtu obce Poniklá na rok 2020

Rozpočtové příjmy		Pozn	Rozpočtové výdaje		Pozn
souhrnný dotační vztah	398 900		údržba komunikací	4 000 000	*3
transfery (dotace)	2 200 000	*1	dopravní obslužnost	100 000	
přijaté transfery celkem	2 598 900		vodovody	1 100 000	*4
daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti	4 200 000		kanalisace	1 700 000	*5
daň z příjmů fyzických osob ze samost.v.č.	100 000		mateřská škola	610 000	
daň z příjmů právnických osob	3 200 000		základní škola	5 300 000	*6
daň z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů	250 000		knihovna	60 000	
daň z přidané hodnoty	8 100 000	*2	místní rozhlas	10 000	
správní poplatky	21 100		zpravodaj Pod horami	150 000	
poplatek ze psů	20 000		památky	100 000	
poplatek za pobyt	30 000		grantový program - spolky	500 000	
poplatek za užívání veřejného prostranství	15 000		kultura	75 000	
výtěžek z provozování loterií	60 000		SPOZ (jubilea)	100 000	
daň z nemovitostí	700 000		tělovýchova a sport	75 000	
daňové příjmy celkem	16 696 100		pečovatelská služba	600 000	
poplatek za odpad	600 000		veřejné osvětlení	200 000	
vodné	1 000 000		hřbitovy	100 000	
odvádění a čištění odpadních vod, nakládání s kaly	930 000		komunální služby	3 000 000	*7
zpravodaj Pod horami	25 000		svoz komunálního odpadu	1 200 000	
pronájem tělocvična	60 000		požární ochrana	100 000	
hřbitovní poplatky, pronájem smuteční síně	60 000		krisové řízení	10 000	
komunální služby /pronájem budov/	100 000		zastupitelstvo	1 300 000	
služby DPS	80 000		pojištění majetku	60 000	
odměna EKO-KOM	150 000		činnost místní správy	1 800 000	
bytové hospodářství	2 000 000		výdaje z finančních operací	50 000	
nedaňové příjmy celkem	5 005 000		bytové hospodářství	2 000 000	*8
příjmy z prodeje nemovitostí	0		výdaje celkem	24 300 000	
kapitálové příjmy celkem	0		splátky jistin úvěrů	0	*9
příjmy celkem	24 300 000		zapojení zůstatku bankovních účtů	0	*10
			třída 8 financování celkem	0	

ZPRÁVY ZE ŠKOLY

Halloween ve škole

Součástí výuky cizích jazyků je i poznávání kultury, tradic a svátků daných zemí. Tentokrát jsme se pečlivě připravovali na anglosaský svátek Halloween. Byla to jedinečná příležitost, jak se strašit navzájem.

Strašidelnému dni předcházelo dýchování ve třídě našich benjamínků, kteří vytvořili z dýně lucernu Jack-o'-lantern a upekli chutný koláč – pumpkin pie. Během odpoledne a večera se škola začala pomalu proměňovat v strašidelný dům. Nad schodištěm visely ruce a nohy z kostlivců, lebka se šklebila na kolemjdoucí, z tmavých koutů vylézali pavouci, duchové procházeli zdmi (mimořádně si moc pochvalovali novou omítku). Z hrobu vstal i kostlivec Lojza a zamířil si to přímo do výtahu. Jezdil nahoru a dolů a kontroloval situaci za školou. Však se lekl i pan starosta. Tak, už jen rozsvítit svíčky a čekat na dětičky!

Ráno se škola zaplnila halloweenskými příšerami. Ty se odvážně procházely po škole a v hodinách angličtiny plnily zábavné úkoly. Kdo řekl Trick or treat, dostal sladkou odměnu. O hlavní přestávce jsme mohli obdivovat průvod masek v tělocvičně. Nejpovedenější kostým měly Laurinka a Vája. Pochutnali jsme si i na halloweenskm menu. Kdo by si nedal polévku ze shnilých dýní, kořínky s umletým netopýřem a pavoučí sítí, k tomu lektvar z muřích noh? Halloween jsme si moc užili!

Alena Stránská

30 let svobody

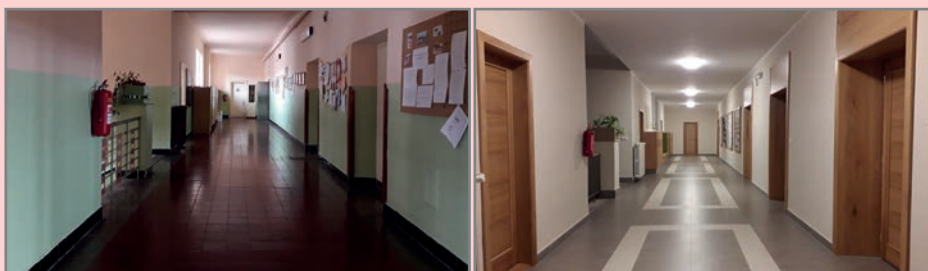
V listopadu jsme si netradiční formou připomněli 30. výročí sametové revoluce. Celoškolní projektový den začal úvodními informacemi o politickém dění v roce 1989. Žáci si dále vyzkoušeli didaktickou hru, zhlédli dobový dokument, poslechli si poutavé vyprávění pana Čížka a po hlavní přestávce začali tvořit projekty. Bohužel výpadek elektrického proudu a Wi-Fi připojení nám zkomplikoval jejich dokončení. Oblečení do barev národní vlajky jsme před školou vytvořili živé srdce – symbol Václava Havla.

Alena Stránská

Proměna naší školy

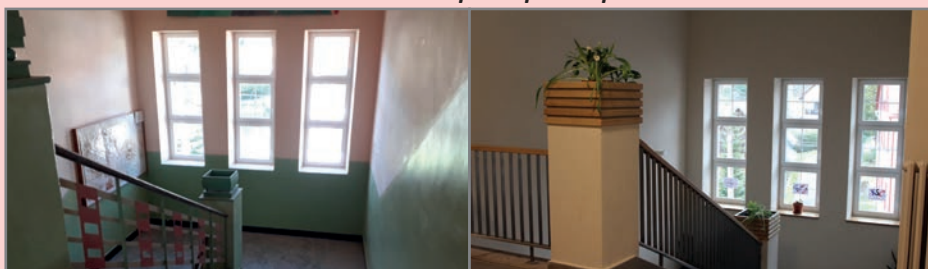
Máme nejkrásnější školu široko daleko! Učit a učit se v ní je radost. Posudťe sami, jak velkou proměnou prošla.

Chodba ve 2. patře před a po

Chodba ve 2. patře před a po

Schodiště před a po

Učebna matematiky před a po

Učebna jazyků před a po

Učebna jazyků před a po

Učebna přírodopisu před a po

Učebna fyziky před a po

*Pro zpravodaj nafotila a připravila **Alena Stránská**.*

Z třídní knihy předškoláka

Pěkných dnů pozvolna ubývalo. Tu a tam nás ještě sluníčko oblažilo svými paprsky, ale bylo cítit, že zima začíná mít navrch. Nám to však nevadilo. Kouř z komínů nám připomínal pekelný čmoud, a tak jsme nedočkavě vyhlíželi i první sněhové vločky, které k tomuto období neodmyslitelně patří.

SOVY A DRAVCI

5. 11. 2019 se nám na zahrádce usídlili dravci a sovy. Bohužel pouze na krátkou podívanou, doplněnou slovní instruktáží odborníka z agentury Pochop přírodu. Díky této návštěvě, kterou jsme si do MŠ pozvali, jsme poznali rozdíly mezi sovou pálenou, puštíkem, kalousem ušatým a nejmenší sovičkou, jejíž název nás obzvláště potěšil – kulíškem nejmenším. Dozvěděli jsme se, kdy a jak loví, na čem si pochutnají a spoustu dalších pro nás zajímavých podrobností z jejich života. Pak se nám předvedli dravci – poštolka, káně a orel. Kroužili na pokyn nad zahradou i těsně nad našimi hlavami. Viděli jsme také, jak se učí lovit kořist, a v závěru ukázky „zobal“ orel Mireček kuřecí pařátky z ruky i všem našim paním učitelkám. Ukázka nás všechny nadchla a my nejmenší jsme rázem zatoužili mít nějakou tu ochočenou sovičku doma.

MALÍ JOGÍNCI

Od poloviny měsíce listopadu začalo přibližně 10 dětí každé pondělí pod vedením zkušené lektorky, paní učitelky Alice Bekrové, pronikat do tajů jógy. Hravou jógou, která je přizpůsobená věku dětí, si procvičují nejen svaly, ale zároveň posilují sebevědomí, schopnost koncentrace a učí se naslouchat svému tělu.

ZA KRÁSOU PERLIČKOVÝCH OZDOB

26. 11. 2019 jsme vyrazili za třpytivou krásou do místní výroby ozdůbek Rautis. Pravda, Kulíšci to měli jednodušší, neboť se nahoru vezli hasičským autem s panem Klikorkou, což jsme jim my Zvídálci při šlapání do kopce k ZŠ skrytě záviděli. Ale při prohlídce Rautisu jsme rázem zapomněli na úmornou cestu a naše myšlenky se upnuly k blížícím se Vánocům. Viděli jsme, jak probíhá celý proces výroby perličkových ozdůbek i kolik lidí se podílí na vzniku jedné ozdůbky. Odcházel jsme plni dojmů a nedočkavosti, až se i u nás doma objeví stromečky s třpytivými ozdobami a pod nimi vytoužené dárečky.

VĚDECKÁ SHOW

Hned na druhý den 27. 11. 2019 za námi přijel lektor ze sdružení Marsta-fit a představil nám zábavnou vědu – chemii. Ten den jsme při vědecké show viděli a slyšeli věci, o kterých možná ani naše paní učitelky neměly tušení:

- zjistili jsme, jak se dá vyrobit statická energie za pomoci nafukovacího balonku a jak se dá využít,
- dozvěděli jsme se, v čem se nachází látka zvaná limonen a co způsobí např. s balónkem nebo polystyrenem,
- PET lahev jsme proměnili v raketu a s pomocí alkoholu a vzduchu jsme ji odpálili až do umývárny,
- vyrobili jsme umělý sníh, který slouží jako absorpční výplň v plínkách kojenců,
- podařilo se nám vypustit Džina z láhve,
- viděli jsme také výrobu kyslíku a oxidu uhličitého.

Posléze si Zvídálci zahráli na vědce: znečistili si vodu a za pomoci tří druhů filtrů a aktivního uhlí ji opětovně vyčistili.

ADVENTNÍ TĚŠENÍ

Ani jsme se nenadáli a byl tu advent. Čas, který voní skořicí a jehličím a přináší nám chvíle příjemného napětí a očekávání. Dospělákům nastanou shon a starosti, ale my malí si dobu předvánoční jaksepatří užíváme.

3. 12. 2019 se odpoledne sejdem společně s rodiči v MŠ na adventním tvoření. Vyrobíme si při něm vánoční dekorace, které nám budou o svátcích zdobit naše domovy.

6. 12. 2019 přijdou do MŠ místo dětí čertíci a andílci. Nastane tu pěkný čertovsko–andělský rej. A není vyloučeno, že se tu objeví i nějaký ten Mikuláš.

11. 12. 2019 se ve vánočním příběhu dozvíme, jak to bylo o Vánocích s narozením Ježíška. Příběh nám přiveze paní Vydrová z Prahy.

Na 17. 12. 2019 zveme k nám do MŠ všechny naše rodinné příslušníky i příznivce našich divadelních vystoupení. Doufáme, že se společně na chvíli zastavíme v předvánočním shonu a nasajeme klidnou vánoční atmosféru při listování v adventním kalendáři či při betlémském putování.

No, a zda i k nám do MŠ letos zavítá Ježíšek s dárky, je vždycky tak trochu nejisté. Napíná nás totiž většinou až do poslední chvíle. Tak se necháme překvapit, zda se pod ozdobeným stromečkem objeví dárky. Bude na to mít ještě tři dny, než se MŠ uzavře na dobu vánočních svátků.

Vám všem ale přejeme, aby se každému z vás vyplnilo nějaké to přáníčko. Ať v podobě očekávaného dárku či splněného duševního přáníčka. Prožijte tu nejtrpytivější a nejdolejší roční dobu v pohodě, pospolu s nejbližšími a hlavně ve zdraví.

Krásné a pohodové vánoční svátky vám přeje kolektiv mateřské školy.

Napsala L. Boháčová

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Rádi bychom touto cestou poděkovali těm, kteří darují tu nejcennější tekutinu na světě, která je v medicíně stále ještě nezastupitelná – **KREV**. Dělají to z vlastního přesvědčení, pro kohokoliv z nás a hlavně bez nároku na finanční odměnu.

V roce 2019 dosáhl neuvěřitelných 80 odběrů pan **Zbyněk JIROUŠ** z č. p. 222.

Zlatým křížem ČČK 3. třídy bude odměněn v červnu roku 2020.

Zlatou plaketu za 40 odběrů obdržely dvě dámy – **Monika JONOVÁ** č. p. 272 a **Lidmila HAMÁČKOVÁ**.

Velmi si ceníme tohoto skutku a přejeme hodně zdraví, optimismu a pohody.

V roce 2019 se rozhodla darovat krev a tím pomoci všem, kteří ji potřebují pro záchranu svého života paní **Alžběta VAVREKOVÁ** z č. p. 431. Pevně věříme, že půjde ve šlépějích mnoha dalších ponikelských dárců, držitelů plaket za opakované odběry.

Je skoro neuvěřitelné, že jeden odběr krve může zachránit až 4 lidské životy. **Těž moc děkujeme.**

Další slova díky patří všem, kteří se zapojili do sbírky pro charitu. Jako každoročně se velké množství darovaných věcí dostalo nebo dostane k lidem, kteří se pro svůj věk, zdravotní postižení, nemoc, osamocení či životní krizi neobejdou bez této pomoci.

Dne 28. 11. 2019 byla předána naší MO ČČK „Pamětní stříbrná mince“ vydaná ke 100. výročí založení Československého červeného kříže. Pamětní minci předala do rukou předsedkyně MO ČČK paní Ludmily Kadavé ředitelka ÚOS ČČK paní Zdeňka Javůrková.

Mince bude uložena na Obci Poniklá. Zde si ji také případní zájemci mohou na požádání prohlédnout.

Výbor ČČK Poniklá

20 let MUZEA KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL

Dvanáctého prosince uplyne neuvěřitelných 20 let od zahájení provozu našeho muzea v Poniklé. Za tu dobu jím prošly tisíce lidí, nainstalovali jsme stovky exponátů i hodně výstav.

Nejtěžší bylo přistavět k roubené stodole budovu 12 × 12 m, jejíž 2 podlaží se staly součástí muzea. Dodnes jsme vděční všem, kteří nám pomáhali stavbu dokončit a dovést ke kolaudaci. Ani se mi nechce vzpomínat na tu dřinu, problémy finanční i s úřady. Dnes, když provádím návštěvníky, tak sleduji jejich překvapení z velikosti prostor, když vstoupí do nové budovy.

A právě prostory začínají být naším největším problémem – bude jich málo. Spousta věcí, připomínající historii Poniklé a okolí tak sto let zpátky, vyvolávají v lidech vzpomínky na dětství a jejich prožitky z mládí. Naopak dětem musíme vše vysvětlovat – ty si život svých předků neumějí vůbec představit. Jedna perlička z mnohých – žák 9. třídy na požádání, ať nám ukáže ruchadlo, rozhlíží se pod stropem a prohlásí: „To je nějaký hudební nástroj, nebo co?“

Těší mě, že jsou lidé, kteří rozmnožili naši sbírku o předměty z Poniklé, ty mají pro nás největší význam. Ať to jsou reklamní kalendáře z 1. republiky zdejších obchodníků, fajfka a půllitr Bedřicha Hausdorfa... Je jich mnoho. Taky s manželem rádi jezdíme na burzy v okolí a objevujeme věci, které jsou něčím zajímavé. Někdy se stává, že ani prodejce ani my nevíme, k čemu sloužily. Těší mě, když odcházejí návštěvníci s hezkým prožitkem, často obohatí i mě nějakou zajímavou vzpomínkou. Třeba tou o laptích.

Opis z návštěvní knihy:

Dodnes jsem nevěděl, co to jsou laptě. Až při návštěvě tohoto muzea jsem se díky paní majitelce dozvěděl, co zapříčinilo, že STB v roce 1969 vydala zákaz prodeje „Mateřídoušky“, časopisu pro malé děti. Byla tam otištěna básnička:

**Žili, žili ve stepi
jeden v suché otepi.
Druhý v laptích pod pařezem,
třetí v díře mezi bezem.
Ať si jsou, tam kde jsou,
ať sem na nás nelezou.**

A agenti STB objížděli všechny trafiky v Praze a zabavovali výtisk.

Dlouho jsem přemýšlela, jak oslavit jubileum v muzeu. Nakonec to nemohlo skončit jinak než u krajek. Krajky jsou léta mým koníčkem, i když už je nevyrábím, ale jenom sbírám. Naše babičky měly nesmírnou trpělivost a vytvářely krásné věci, které v lepším případě leží ve skříních. Návštěvnice muzea stále nabádám, aby si zděděných krajek nějak užily, i když jim bytová móda nyní nepřeje. A to byl námět mojí výstavy vytvořit z krajek kompozice na stěny i do moderních bytů. Ohlasy jsou vesměs kladné, věřím, že někoho budou inspirovat.

Do budoucna bych si přála hlavně zdraví, návštěvníky, kteří dodržují čas prohlídek – celoročně v 10 a 14 hod. a ještě alespoň jedny ruce. Na závěr bych chtěla pozvat hlavně všechny Ponikeláky, aby přišli na prohlídku s výkladem a hezky si tu hodinku užili. Ruku na srdce – kolik vás to za těch 20 let nestihlo?

za MKŘ Jana Pičmanová

VÁNOČNÍ PREMIÉRA SE ODKLÁDÁ

Milí příznivci ponikelského ochotnického divadla, když je smůla, tak to stojí za to.

V posledním zpravodaji jsem Vás informovala o připravované komedii „Darmošlapky“ s výborným hereckým obsazením ponikelských zkušených herců. Společně jsme dělali vše pro to, aby premiéra byla o Vánocích, což je dobrá tradice našeho spolku.

Na to, že všichni jsme amatéři a většina nás chodí do práce, se herci v rekordním čase (3 měsíce) naučili své náročné role a poslední měsíc v roce – prosinec jsme chtěli využít už jen na doladění celé hry. Ale bohužel jedna herečka, která hraje hlavní postavu, musela absolvovat neodkladnou operaci, kterou už má zdárně za sebou. Proto jsme museli premiéru přesunout na neurčito.

Je to úžasná komedie a jsme přesvědčeni, že se Vám bude líbit. Uděláme vše pro to, abyste ji viděli co nejdříve.

Těšíme se na Vás!

režisérka P. A. Holubcová

ZIMNÍ NABÍDKA PALIV

HNĚDÉ UHLÍ: - ořech 1, ořech 2, kostka (Ledvice – Bílina)
- ořech 1, ořech 2 balené v pytlí po 25 kg

UHĚLNÉ BRIKETY (rekord): - 2" volně ložené
- 6" volně ložené nebo pytlované po 40 kg
- 7" balené po 10 kg (igelit)

DŘEVĚNÉ BRIKETY: - RUF- kostky z měkkého smrkového dřeva
- RUF HARD – kostky z tvrdého dřeva
- válečky ENERGO z měkkého dřeva
- válečky ENERGO HARD z tvrdého dřeva

DŘEVĚNÉ PELETY: - EN + A1 (15kg - 6mm)

ŠTÍPANÉ DŘEVO: - balené v pytlí po 25 kg

ZÁTOPOVÉ TRÍSRY: - balené v pytlí
PROPAN BUTAN: - 2 kg, 10 kg, 33kg
POSÝPOVÁ SŮL: - balené v pytlí po 25 kg

Provozovna:

Betonárka – Uhelné sklady
Dolní Rokytnice 297
512 44 Rokytnice nad Jizerou

Tel.: +420 481 523 321
Mobil : +420 732 904 499
Email: betonarka@stemro.cz

Paliva dopravíme dle objednaného množství sklápkami vozy s pásem, hydraulickou rukou nebo dodávkou.
Technické informace poskytneme p. Štěpánkem tel: 603 729 927

Lidé dobré vůle, dobrých slov, dobrého chtění

Blíží se k nám čas vánoční, čas, který si můžeme užít, můžeme ho prožít, nebo prostě jen přežít – to půjde samo, to neovlivníme. Vánoce můžeme ale také vytvářet, stávat se Vánocemi – a to je jen a jen na každém z nás. Vánoce můžeme přijmout, tvořit nebo odmítnout, ale nikdo je nemůže přehlédnout nebo minout. Příroda má své zákony a pravidla, která většinou nepřekračuje a řídí se jimi – má je jako danost. Pouze člověk je stvořen jako možnost. Může se rozvíjet – dotvářet, dobře vyžít, ale zrovna tak může zlenivět, zakrnět, vyhnít nebo shnít.

Člověk na úrovni těla a času je faktem, na úrovni duše – života je mu darována možnost a schopnost – a Bůh se pak stává pozváním, blízkostí, osobností – životním partnerem.

Nad stájí znělo andělské Sláva na výsostech Bohu – je-li směr, vztah k Bohu dobrý, zdravý, je i pokoj, vztah k zemi, k lidem dobrý a pokojný. Bůh se chvěje, bojí o člověka a tak přichází k lidem, a pokud se člověk chvěje, bojí o sebe a o lidstvo, o zemi, tak by měl vyjít za Bohem, neboť sám to nezládne.

Jakýmsi zápražím Vánoc je celým světem šířící se iniciativa Červená středa. Je to poslední středa před adventem, která se vyznačuje vzpomínkou, modlitbou za všechny pronásledované pro víru a svobodu. Červené světlo se rozsvěcuje až již jako svíce, nebo se jím nasvěčují kostely, kapličky, křížky na podporu pronásledovaných pro víru a svobodu. Již druhým rokem tuto myšlenku podpořila i naše farnost sv. Jakuba (mučedníka pro víru) v Poniklé. Pronásledování Židů a křesťanů má několik příčin. Projev moci extremistů (Egypt, Pákistán, Indie, Nigérie). Duchovní lidé jsou trnem v oku totalitní zvlášť politiků a státních systémů (Rusko, Čína) nebo se stávají obětmi mafií (Itálie, Amerika). Židé a křesťané jsou v současné době nejpronásledovanější skupinou lidstva. Známe české přísloví: „Chodí jako tělo bez duše.“ A právě o tohoto ducha – duši tu jde. O místo duše v lidském těle a prostor ducha v lidském životě. Vždyť v čem není krev, v tom není ani duch, ani život.

A proto jsou důležité i Vánoce a jejich slavení jako blízkost – dialog mezi člověkem a člověkem a Bohem a člověkem. Všude tam, kde se sdílí myšlenky, slova, vztahy, vzchází pokojný život a přichází Boží požehnání. Přičiňme se, aby nad každým člověkem, každou rodinou, každým domem, místem i městem zněl radostný zpěv andělů Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

S přáním i požehnáním P. Ivo

Pořad vánočních bohoslužeb v kostele sv. Jakuba Většího v Poniklé

Neděle 22. 12.	4. Neděle adventní	14:00
Úterý 24. 12.	Štědrý den – „Půlnoční“	22:00
Středa 25. 12.	Slavnost Narození Ježíše Krista	14:00
Neděle 29. 12.	Svátek Svaté rodiny	14:00
Středa 1. 1.	Slavnost Matky Boží Panny Marie	17:00

Pravidelné bohoslužby v roce 2020

Středa 18:00

Sobota zimní čas 17:00

letní čas 18:00

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Poniklá, kostel sv. Jakuba
Štědrý den 24. 12. od 10 do 22 h

*V tuto dobu bude kostel otevřený a od betlémského
světla si zde můžete zapálit svoji svíci.*

PŮLNOČNÍ BOHOSLUŽBA

kaplička na Kostelním vrchu
v Rokytnici nad Jizerou

24. prosince 2019

od 24.00 hod.

Živý betlém

Josef, Marie, Ježíšek, Tři králové, osel, ovce,
pastýři a všichni lidé dobré vůle....

Pro starší připraveny lavičky k sezení.

Lucerničky se svíčkami s sebou - pro Betlémské světlo.

Svatoštěpánské koledování v Poniklé v kostele sv. Jakuba Staršího

26. 12. 2019 na svátek sv. Štěpána ve 14 hodin

Přijďte si s dětmi zazpívat známé koledy u jesliček,
poslechnout místní i přespolní děti – mladé umělce při
hře na různé hudební nástroje, možná bude i pohádka..
Přijďte prožít a vytvořit hezké vánoční chvíle.

Děkujeme lidem, že nejsou lhostejní k neštěstí jiných

V polovině listopadu jsme měli příležitost osobně poděkovat čtyřem šestnáctiletým studentům liberecké školy Kateřinky, kteří na začátku října zachránili život muži po ošklivém pádu ze schodů. Studenti neváhali a k muži se rozběhli už v okamžiku, kdy ze schodů padal. Hned volali naši linku 155 a poté, co muž upadl do bezvědomí, zahájili podle pokynů operátorky resuscitaci. Zachráněný muž již byl propuštěn z nemocnice. Bez pomoci studentů by možná nežil nebo by jeho stav byl mnohem těžší.

Z kolemjdoucích dospělých nikdo nezastavil a nepomohl...

Děkujeme nastupující generaci, že neváhá. I když se ocitne v nekomfortní situaci, jde na pomoc. Děkujeme za tu naději, že lidská lhostejnost nevitězí.

Studentům jsme předali drobné dárky a s velkým vděkem i samolepku „Pomohl jsem zachránit lidský život“. Děkujeme jim i jejich rodičům a učitelům, kteří je k pomoci druhým vedou.

Celý příběh, který přikládáme, zachytila Romana Stránská:

Rychlá reakce studentů pomohla zachránit život

V polovině října si skupinka tří chlapců a jedné dívky všimla nedaleko zastávky u Home Credit Arény dvojice vrávorajících mužů. Mířili k prudkým schodům. Jeden zakopl a zřítel se ze schodů po hlavě dolů. Druhý se ho snažil zachytit, ale neudržel rovnováhu a spadl rovněž. Studenti neváhali ani na okamžik a rozeběhli se mužům na pomoc.

„Viděli jsme, že jeden z mužů bezvládně leží, proto jsme si rychle rozdělili úlohy,“ vzpomíná Jonáš Rais, „zakřičel jsem na Vendulu Kolenovou, ať vytočí 155.“ Po spojení s dispečinkem záchranné služby postupovali studenti v podání první pomoci dle pokynů dispečerky. Řeklo by se, že to byl jen pád, ale zraněnému muži šlo skutečně o život. Čtveřice nejprve snesla bezvládného muže ze schodů, položili ho na rovnou plochu a otočili na záda. Zjistili, že má promáčklou lebku a zlomený nos.

„Štípni ho do ucha, jestli reaguje,“ volal Jakub Hudák na spolužáky. Muž nereagoval, byl v bezvědomí. Po chvíli u něj nastala zástava dechu. Studenti zahájili masáž srdce. V té chvíli se vzpamatoval kamarád zraněného a zapojil se do oživování. „Vzpomínám si, jak na mne Šimon Machač křičí, že ten pán masíruje

srdce úplně špatně. Poradili jsme mu, kam má položit ruce. Pak jsme se až do příjezdu sanitky v masáži střídali, je to dřina,” vypráví Jakub. „Velmi mne zaskočilo, že během oživování kolem nás prošli dospělí, vůbec se nezastavili, nezeptali se, jestli potřebujeme pomoc,” smutně dodává Vendula.

„Studenti mají můj obdiv, reagovali naprosto ukázkově,” komentuje událost mluvčí Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje Michael Georgiev.

Šimon, Jonáš, Jakub a Vendula jsou studenti prvního ročníku SŠ Kateřinky Liberec. Vendula si vybrala obor Fashion Design, chlapi studují obor Záchranářství a bezpečnost obyvatel. „Už od 1. ročníku máme v osnovách Zdravovědu a první pomoc, ze kterých budeme skládat i praktickou maturitu. Paní učitelka Bubeníková je vynikající a dokonale nás na všechny situace připravuje nejen teoreticky, ale i prakticky,” říká Jakub. Jonášovi se líbí, že první pomoc trénují také na pravidelných školních kurzech: „Měli jsme zatím jen jeden, ale už se těšíme na další.” Šimon doufá, že ve vyšším ročníku se mu bude ve škole dařit natolik, aby byl vyslán na soutěže v první pomoci. „Snad si také vybojuji na zdravotnické soutěži medaili jako můj bratr, který bude letos maturovat. Právě on mi školu v Kateřinkách doporučil,” dodává Šimon.

Duchapřítomnost studentů ocenil také ředitel SŠ Kateřinky Václav Tichý: „Poskytnutí pomoci není v dnešní době vždy samozřejmostí. Proto si velice vážím a oceňuji chování každého, kdo není lhostejný ke svému okolí. Jsem rád, že naši studenti opakovaně patří k těm, co pomáhají.”

Michael Georgiev
ZZS LK

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Prožijme advent i vánoční svátky v klidu a bezpečí

Čas adventu se každým rokem slaví po čtyři neděle před vánočními svátky. Letos připadá první adventní neděle na 1. prosince. Také lidé v České republice si oblíbili tradiční oslavy adventního období, ke kterému patří zapalování čtyř svící na adventních věncích. Světlo svíček může přinést do každého domova atmosféru klidu, pohody a předvánočního rozjímání, ale také neštěstí, pláč, ztráty na majetku, zdraví a někdy i životech. Abychom předešli podobným nehezkým zážitkům s ohněm, máme tu několik základních rad, jak nakládat se zapálenými svíčkami, olejovými a aromatickými lampami.

- *Nikdy nenecháme zapálenou svíčku nebo aromatickou lampu bez dozoru dospělé osoby, přitom pozor na únavu, usnutí apod. Zabraňme, aby na hořící svíčku dosáhly malé děti. Hlídejme také starší děti a domácí mazlíčky.*
- *Pod každou zapálenou svíčku, olejovou nebo aromatickou lampu patří podložka z nehořlavého materiálu o dostatečné šíři, například z keramiky, kovu nebo kalíšek ze žáruvzdorného skla. Pokud dojde k převrnutí či roztavení svíčky, zabrání se nehořlavou podložkou rozšíření ohně na nábytek, interiérové textilie a další vybavení domácnosti. Nikdy nedávejme pod svíčky ubrousky z hořlavých materiálů, jako je například papír či textil.*
- *Odstraňme z dosahu hořících svíček všechny hořlavé materiály a ozdoby, jako jsou větvičky jehličnatých stromů a další ozdoby z plastů, textilií či papíru.*
- *Pozor na vznik průvanu v místnosti, který může svíčku převrhnout nebo plamen rozkmitat a zapálit okolní ozdoby na věnci nebo svícnu, případně záclony a další bytové textilie.*
- *Dbejme již při nákupu svíčky či adventního věnce o bezpečnost. Například svíčky, které mají v sobě zalisované suché květy, listy nebo jiné hořlavé materiály, mohou po prohoření tuto ozdobu snadno zapálit a následně způsobit požár, který se v bytě šíří velmi rychle.*
- *Pokud na adventním věnci nejsou svíčky umístěné v misce z nehořlavého materiálu, který oddělí svíčku od dekorace a zachytí horký vosk, svíčky v žádném případě nezapalujeme. Věnc s nezabezpečenými svíčkami ponechme pouze jako dekoraci.*

Požáry vánočních stromků

Požáry vánočních stromků od zapálených svíček a prskavek se už objevují ojedinelé, protože většina domácností dnes využívá elektrické osvětlení. I u něho bychom měli dodržovat základní bezpečnostní pravidla. Tedy kupovat výrobky nejlépe v běžné prodejní síti, opatřené českým návodem použití a s příslušnými certifikáty. Hasiči totiž evidují také několik případů z minulých let, kdy kvůli elektrickému zkratu začal hořet vánoční stromek.

Vaření a pečení

Vánoce jsou také obdobím přípravy svátečních pokrmů. Při pečení, vaření a smažení nenechávejme bez dozoru zapnutý sporák nebo vařič, dbejme zvýšené opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin. Pamatujme, že např. horký olej na pánvi a jiné hořlavé kapaliny se nesmí hasit vodou, jinak může snadno dojít k „výbuchu“, rozšíření požáru na digestoř a kuchyňskou linku, případně popálení. Pokud se na pánvi vznítí potravina, je nejlepší pánev zakrýt pokličkou, navlhčenou utěrkou nebo třeba plechem na pečení a oheň tak udusit, případně použít hasicí přístroj s náplní určenou speciálně na jedlý tuk. Před začátkem hašení je třeba vypnout přívod energie.

Zábavní pyrotechnika

Lidé spojují oslavy nejen Silvestra a Nového roku, ale v posledních letech i vánočních svátků, s efekty zábavní pyrotechniky, jejíž používání má svá pravidla. V některých obcích upravuje místo a čas používání zábavní pyrotechniky obecně závazná vyhláška. Také vypouštění lampiónů štěstí je v některých městech a obcích zcela zakázáno.

- *Zábavní pyrotechnika nepatří do rukou dětem.*
- *Dodržujeme vždy pokynů výrobce.*
- *Zábavní pyrotechniku neodpalujeme pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek.*
- *Pyrotechnické předměty odpalujeme v dostatečné vzdálenosti od osob i zvířat, abychom zamezili zraněním nebo případnému poškození sluchu.*
- *Pro odpalování různých pyrotechnických předmětů zvolme volná prostranství, neodpalujeme je v uzavřených prostorech, v blízkosti aut a zástavby. I zbloudilá světlice může zapálit například obložení balkonu či jiné hořlavé materiály.*

Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje přeje klidný čas adventu a krásné vánoční svátky!

por. Mgr. Iva Michalíčková
koordinátorka preventivně výchovné činnosti
HZS Libereckého kraje

restaurace a ubytování

Kantýna Poniklá

VESELÉ VÁNOCE

& ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

2020

Vážení zákazníci, děkujeme Vám za podporu a důvěru v roce 2019 a přejeme Vám klidné prožití Vánoc a správné vykročení do nového roku 2020.

Kolektiv Kantýny Poniklá a U Roubenky.

restaurace a ubytování

Kantýna Poniklá

26. prosince 2019

Svatoštěpánská zmrzlina v Kantýně

Na leden 2020 připravujeme

- degustace whisky s ambasadorem a cestovatelem Jakubem Moravcem
- vepřové hody

Těšíme se na Vás

příloha Libereckého kraje
prosinec 2019

UDÁLOST MĚSÍCE

BETLÉM JIZERSKÝCH HOR

Výstavu o rekonstrukci největšího pohyblivého betlému Jizerských hor, který býval ve Ferdinandově, si návštěvníci budou moci prohlédnout od 2. do 31. prosince ve vestibulu Krajského úřadu Libereckého kraje. Výstavu zahájí slavnostní vernisáž v pondělí 2. prosince v 16 hod.

S Ferdinandovským (Augstenovým) betlémem jsou spojována nejrůznější tajemství i podivuhodné zázky. Se svými nejméně 16 metry čtverečními byl největším pohyblivým betlémem v Jizerských horách. Jeho existenci potvrzují čtyři černobílé fotografie, na nichž je zachycena určitá část díla, ale jsou poměrně nečitelné a pochází z různých období. Oficiální je až zpráva důchodkovaého tajemníka Tomáše Jankoviče z června 1946, která říká, že jde o dílo „s několika sty figurkami, zámečky, přehradami, stájemí, mlýny, vodopády atd., které jsou většinou pohyblivé...bývalý majitel na nich pracoval prý 25 roků...“ Znalec Jizerských hor Emil Novák se domníval, že tento betlém původně býval v hejnickém kostele, jiní přísahají, že v betlémské krajině byl skutečný vodopád a že betlém o vánocích stával na sále v místní hospodě. Na základě historického průzkumu dnes můžeme s určitostí říci, že hlavním tvůrcem betlému byl Gustav Augsten, který se narodil 25. března 1871 v Bílém Potoce a v roce 1911 se přestěhoval do domu č. 48 ve Ferdinandově. Jeho první manželka Anna byla Češka, zemřela v roce 1919. Její vnučka

dosud žije v Bílém Potoce. Augsten byl majitelem restaurace Lesní zátiší (dnes U Cimply) a betlém stavěl v jejím prvním patře na půdě. Mezi válkami to již byla vyhlášená, o Vánocích hojně navštěvovaná atrakce. Kromě betléma na půdě dělal Augsten v sále restaurace výzdobu, kde údajně býval i vodopád. Stavbu betléma začal pravděpodobně po smrti své manželky a doplňoval ji až do své smrti v roce 1949. Do konce 80. let došlo několikrát ke změně vlastníků restaurace a tím i k zanedbání údržby betlému a ztrátě mnoha figur. Torzo unikátu nakonec zakoupil Milan Maršálek a uskladnil jej v depozitáři v Dolní Rasnici. Od té doby probíhá pokus o rekonstrukci a záchranu celého díla. Právě rekonstrukce umožňuje podrobně dokumentovat nejen figury, ale i stroje, a ukázat, že rozhodně nejde jen o práci jediného tvůrce, ale o dílo několika betlémařů sahající až do 19. století. ←

Text: Květa Šírová

Foto: Pracovní pokus o rekonstrukci

Jeslíček z Ferdinandovského betlému

Foto: archiv M. Maršálka

NA KRAJI

POCTY HEJTMANA

Osm osobností dostalo u příležitosti výročí Dne vzniku samostatného československého státu od hejtmana Libereckého kraje Martina Půty významné ocenění. Uděluje se mimořádným lidem, kteří se zasloužili o vynikající jméno Libereckého kraje doma i v zahraničí. Poctu hejtmana si ve středu 30. října v Oblastní galerii Liberec převzali Josef Haisler, Jaroslav Hlubuček, Jaroslav Rudiš, Graziano Sanvito, Jiří Suchomel

Ocenění Poctou hejtmana LK 2019: Jaroslav Rudiš, Jiří Suchomel, Markéta Pechová, hejtmán Martin Půta, Simona Kratochvílová (převzala Poctu za Michala Beneše – in memoriam), Jaroslav Hlubuček, Josef Haisler, Graziano Sanvito. Foto: Jaroslav Appeltauer.

a Markéta Pechová. In memoriam byl oceněn Ing. Michal Beneš. Cenu za něj převzala jeho partnerka Simona Kratochvílová. Osmá laureátka Jaroslava Brychtová obdržela hejtmanský dukát již ve středu 23. října doma při osobním setkání s Martinem Pútou. Letos nominovala veřejnost na udělení Pocty hejtmana celkem 30 kandidátů, finálních osm osobností vybrala odborná porota. Pocty hejtmana se udělují od roku 2006.

NOVÝ JÍZDNÍ ŘÁD PRO ROK 2020 PŘINEŠE ŘADU NOVINEK A NOVOHO ŽELEZNIČNÍHO DOPRAVCE

Od neděle 15. prosince budou vlaky a autobusy jezdit podle nových jízdních řádů. Ty reagují na vyhodnocení provozu uplynulého roku v celé České republice. V Libereckém kraji budou zohledněny i změny dopravců na vybraných železničních linkách. Z hlediska jízdného se pro cestujícího, který využívá jízdenku IDOL, nic nezmění. Nový železniční dopravce ARRIVA vlaky s.r.o. bude plně integrován do krajského tarifu. Hlavní rozdíl oproti předchozímu dopravci bude pouze v jiném typu vozidla, které ocení zejména osoby s pohybovým a orientačním omezením. Nový dopravce bude zajišťovat provoz osobních vlaků z Liberce do Staré Paky, z Železného Brodu do Tanvaldu a na rychlíkách z Prahy do Tanvaldu a Kolína do Rumburku přes

Českou Lípou. V letní sezoně pak na spěšném vlaku z Liberce do Jičína.

STAVBOU LIBERECKÉHO KRAJE ROKU 2019 JE ŠKOLKA VE VRATISLAVICÍCH

Tradiční akcí, jež oceňuje originální architekturu, zajímavé stavby i jejich tvůrce, je soutěž Stavba roku Libereckého kraje, která od letoška nově nese název Soutěž Karla Hubáčka. Vítězem letošního ročníku se stala Mateřská škola Nová Ruda ve Vratislavicích nad Nisou, která zároveň zvítězila v kategorii Občanské a průmyslové stavby a také v Inovacích. Cenu hejtmana získala stavba Česká beseda v Českém Dubu. V kategorii Rodinné a bytové domy se nejlépe umístil Dům Za zdí v Liberci. Kategorii Veřejný prostor a komunikace ovládl Park Nové Vratislavice ve Vratislavicích nad Nisou. Nejlepším projektem v kategorii Junior je Malý velký dům autora Filipa Drápáka. Cenu veřejnosti si vysloužila Hasičská zbrojnice v Krásné Studánce a Cenu veřejnosti – studentská realizace vyhrál opět projekt Malý velký dům. Veškeré stavby a projekty jsou k nahlédnutí na www.stavbaroku.lk.

DO JIZERSKÝCH HOR ZA ZIMNÍMI SPORTY ČASTĚJI

Pro milovníky zimních sportů připravil Liberecký kraj novinky v autobusové dopravě do Jizerských hor. Aby se předešlo dopravním komplikacím, které na horských silnicích způsobují řidiči osobních automobilů, počítá nový jízdní řád s posílením autobusových linek č. 145 z Liberce do Bedřichova a č. 650 od vlaku z Hejnic na Smědavu. V případě vhodných sněhových podmínek budou autobusy do Bedřichova o víkendech jezdit v cca třicetiminutových a na Smědavu v hodinových intervalech (v návaznosti na vlaky od a do Liberce). Na obou linkách platí integrovaný tarif IDOL. Bedřichov navíc nově spadá do zóny Liberec. Oproti loňské sezoně je tak jízdné levnější.

HEŘMANICKÉ VÁNOČNÍ SKLÁŘSKÉ TRHY 2019

Sklářský ateliér Spider Glass (Heřmanice 7) pořádá o třech adventních sobotách (30. listopadu, 7. a 14. prosince) vždy od 10 do 17 hodin Heřmanické vánoční sklářské trhy. Trhy se konají již po sedmkrát. Na programu bude prohlídka sklárny s možností nákupu exkluzivních výrobků, koncerty, předvádění ručního tvarování skla nad kahanem, ochutnávky piva a vína. Podrobný program je na www.spiderglass.cz/aktuality.htm. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

*Co byste popřáli obyvatelům
našeho kraje k Vánocům?*

KVĚTA VINKLÁTOVÁ (SLK)

Všem přeji klid a radost z přítomnosti nejbližších. A také, aby vás v příštím roce potkávaly jen šťastné okamžiky.

MICHAL KŘÍŽ (ANO 2011)

Především abychom všichni oslavili Vánoce na sněhu a pak také v klidu a pohodě se svými blízkými.

ZPLK

*Odpověď nebyla dodána do uzávěrky
magazínu.*

PŘEMYSL SOBOTKA (ODS)

Obyvatelům kraje přeji štěstí a zdraví. Není to klišé! Život se stává těžším, čím vážnější je případná choroba. S jejím příchodem si uvědomujeme, co je skutečně nejceněnější. Štěstí nám pak pomáhá překonávat všechny útrapy. Jen tak se dokážeme radovat, ačkoliv prožíváme nelehké chvíle.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Obyvatelům našeho kraje přeji o Vánocích hodně rodinné pohody, štěstí a lásky a aby nebyl nikdo sám. Do nového roku pak především zdraví, protože když je člověk zdravý, dokáže všechno. A současně, aby se obyvatelům v našem kraji dobře žilo.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Občanům našeho kraje bych popřál k Vánocům hlavně hodně zdraví a osobní pohody. Jsou to nejkrásnější svátky v roce, kdy je čas na setkávání s rodinou a přáteli a sdílení společné radosti dětského očekávání příchodu Ježíška.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Láska, radost a mír. To jsou ty nejdůležitější ingredience báječných Vánoc. Ať vám žádná z nich nechybí. Krásné Vánoce! ←

*Další názory zastupitelů si můžete přečíst
na liberecky-kraj.lbc.cz/zastupitelstvo*

1 | Milan Maršálek dokončuje figurku volka při rekonstrukci Ferdinandovského betlémů. Foto: archiv M. Maršálka.
2 | Kešský betlém z Nairobi umístěný v dýni. Foto: archiv M. Maršálka.

OSOBNOST KRAJE

MILAN MARŠÁLEK

Původním povoláním lesník, vystudovaný ekonom, novinář. Vytvořil program Český svět, který se zaměřuje na národopis, a to zejména na Frýdlantsku. Nositel mezinárodních cen za záchranu památek. Betlémář.

Říkáte o sobě, že jste betlémář.

Co to znamená?

Asi, že jsem členem Spolku českých betlémářů, který sídlí v Praze. Schází se zde přes 160 lidí, kteří mají rádi betlémy. Někteří je sbírají, jiní je studují, další jsou zaměstnanci muzeí, řezbářů, výtvarníků. Vydávají pětkrát za rok časopis Betlémář, který měl letos už 14. ročník. Já betlémy sbírám a opravuji. Někdy dodělávám figury, jindy krajinu, krabici pro vystavování.

Kolik máte betlémů?

Papírových asi 120 a zhruba stejně tolik trojrozměrných z nejrůznějších materiálů. Počínaje africkou tykvi přes nejrůznější dřeva, keramiku, sklo, kovy, textil, šustí, pečivo až třeba po plast. Nejmenší se vejde do vlašského ořechu, jeden z těch větších je široký asi 2,5 metru a má sedm podlaží. Nejvíce je takových, které se vejdou na stůl.

Můžeme sbírku někde vidět?

Celou zatím ne. Ale jednotlivé betlémy jsem vystavoval třeba v kostele sv. Anny v Jablonci nad Nisou, jiné v Muzeu u Karlova mostu v Praze, v Dolní Rásnici, v Liberci nebo ve Větrově.

Který betlém je nejzajímavější?

Pochopitelně vždycky ten poslední! Je to jako, když se zeptáte mámy, které dítě má nejraději. Hezké jsou keramické práce z Peru a dalších míst Latinské Ameriky. Zajímavá je drobná práce z Izraele. Veřejnost tradičně zaujme komplet z portugalského Lisabonu. Hodně prací je z Německa a Rakouska. Nakonec ale člověk skončí u českých. Z cínu, včelího vosku, ze dřeva, z papíru.

Je možné, aby měl někdo všechny druhy betlémů?

Jestli se nemýlím, tak loni bylo v Čechách vydáno asi 96 papírových betlémů. Za jediný rok. Připočtete si k tomu dovozy. Není v lidských silách, a nemá to ani smysl, mít všechno. Musíte si vybírat. Jsou výrobky, které si ani vzhledem ani obsahem nezaslouží považovat je za betlém. Papírový betlém může být tištěný nebo malovaný. Tištěný může být plochý nebo tlačený. Vystřihovací nebo lepoporelo...

Taková práce asi vyžaduje přesnost, ale není to trochu nuda?

Betlémáři mají svůj humor už po staletí. Hieronym Bosch (1510) namaloval u jesliček nahatého krále na střeše. Sv. Josef Sandra Botticelliho spí. Luboš Škorpil z Jablonce má jankovitého osla a pozoruhodné černochoy v poušti. V každém betlému je nějaký vtíp.

Jsou české betlémy něčím specifické?

Pokud jde o lidové betlémy, tak ano, zejména

ty dřevěné. Zatímco v Německu a Rakousku jsou zhotovovány na kopírovacích frézách, tedy strojově přesné kopie, české jsou originály dovedných řezbářů. Proto je o ně v zahraniční opravdu velký zájem.

Jak dlouho trvá vyřezat jednu figurku?

Záleží na druhu. Figurku kralického typu udělá zručný řezbář za hodinu, z Třešti za den, větší a náročnější figura může trvat i týden, a to bez polychromie.

V čem myslíte, že může být betlém zajímavý pro současníka?

Když můj dědeček stavěl na Štědrý den betlém, opatrně ošetřoval figurky a k tomu nám vyprávěl. I nejmenším dětem je možné na svaté rodině vysvětlit současnou rodinu. Je to příležitost k setkání, prožitku. Teprve později začnete chápat i uměleckou stránku.

Vytvořil jste nějaký svůj betlém?

Jaký máte vztah ke dřevu?

Učil jsem se na lesnické škole v Hejnicích, maturoval jsem jako lesník. První figurku jsem vyřezal v deseti letech, když jsem ve Větrově pásal kozy. Pak jsem si udělal několik papírových, pohyblivých. Teď ale jen opravuji a doplňuji, když někde něco chybí. Nemám proto svůj rukopis, ale snažím se připodobnit původnímu celku. V Dolní Rásnici v kapličce Domov je každoročně několik papírových figurek a jsou to sousedé. Někteří už nežijí. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

- 1 | Český svět – část statku, který je zároveň skanzenem.
- 2 | Tradiční průvod při akci Vajíčkovník 2019 v Dolní Rásnici.
- 3 | Kovárna Ondřeje Stelziga, kde se kovář Josef Malý připravoval na zkoušky.
- 4 | Modlitba u kapličky Domov.
- 5 | Stěpánské zpívání 2008, ženy v kovárně u betléma z Českého ráje.
- 6 | Sv. Michael – svěcení kapličky u lesa v Bulovce.

Foto: archiv Milana Maršálka.

KRAJEM

SPOLEK ČESKÝ SVĚT: VYPĚSTUJ STROM, VYCHOVEJ DÍTĚ!

Daleko těžší než zasadit strom, postavit dům a zplodit syna je vypěstovat strom, zachovat dům a vychovat dítě, aby po nás něco hezkého zbylo. To je v nejstručnější podobě krédo kdysi občanského sdružení a dnes zapsaného spolku Český svět. Jeho název je zapsanou ochrannou známkou. Program vznikl před více než 40 lety.

Starosta spolku Český svět Milan Maršálek řekl, že jako studenta ho přivádělo k zoufalství, když viděl jak v tuzexu a přes Artii mizí z Čech unikátní památky kultury. Asi proto je začal sbírat. V roce 1980 zachránil před zbořením Kovárnu Ondřeje Stelziga v Dolní Rásnici. Statečného kováře, který vedl největší povstání nevolníků v Čechách v 17. století.

Od té doby se spolek zabývá záchranou kulturních památek a obnovuje tradice. Asi nejzajímavější akcí je Vajíčkovník. Slavnost, při které místní i přespolní vyhánějí zimu. Průvod vedený velkým kohoutem (Jaro-slav) a čápem, který letos uspořádali již po šestnácté, jde obcí a za mohutného bubnování vyhání zimu. Za Kapličkou Domov u statku Český svět pak přichází na strom věší vajíčka, na kterých je namalované nebo napsané jejich přání pro příští rok. V kulturním programu se hraje i písnička, kterou pro tuto slavnost napsal básník Jiří Žáček. Jednotlivé prvky slavnosti byly na Frýdlantsku udržovány ještě ve 30. letech minulého století i před 1. světovou válkou. Samotné věšení

symbolických obětí na strom je v Čechách známo přes tisíc let.

Asi nejviditelnější stránkou činnosti spolku je výstavba skanzenu. Obnovené místní i převezené objekty dokumentují vývoj podstávkových domů, které jsou charakteristické nejen pro sever Čech, ale pro celou Horní Lužici. Ty převezené jsou z Poustky, Chrastavy, Dolní Olešnice i z Frýdlantu.

Samotný spolek Český svět má několik skupin. Významná a zcela samostatná je v Ralsku, kde provozuje Muzeum pyrotechnické asanace. Další se schází ve Větrově (Frýdlant), kde letos v září otevřela Památník české školy. Zde byla poprvé zveřejněna fotografie Václava Bělíka, který se zasloužil o vznik české školy ve Frýdlantu.

Jedním z novějších hezkých zvyků v Dolní Rásnici je setkání u Kapličky Domov odpoledne 1. ledna pod názvem: Co nám zbylo od loňska. Přichází přinesou, co jim zbylo, a popovídají si, jaký rok právě uplynul. Když v roce 2004 kapličku opět postavili a vysvětili, přijela i skupina rodáků ze SRN. Jedna hodně stará dáma při té příležitosti prohlásila, že kaplička je sice nová, ale stále taková, jak si ji pamatuje, až na prosklené dveře.

Všecker informace o spolku jsou uvedeny na www.cesky Svet.info ←

Text: Květa Šírová

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČO: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 12/2019 vyšlo 2. prosince 2019, uzávěrka byla 15. listopadu 2019.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

**Liberecký
kraj**

TJ Sokol Poniklá

pořádá

Cvičení pro radost 6.

s Olinkou a Vládou 😊

1. února 2020

Dance aerobik (Olinka a Vlád'a)

Portedebras (Olinka)

Total body workout (Vlád'a)

Jóga (Olinka)

Tělocvična ZŠ Poniklá

10:00 - 14:00 hod

o přestávce možnost malého občerstvení – káva, čaj

Vstupné: 260,-Kč (podložky s sebou)

Rezervace nutná předem: holubcovamartina@seznam.cz tel. 732 233 117

!!! místa jsou omezená !!!

37. ročník SILVESTROVSKÉHO BĚHU V PONIKLÉ 2019

Datum	Úterý 31. 12. 2019
Pořadatel	SDH Poniklá
Místo	Hasičská zbrojnice
Tratě závodu	Silnice a veřejné cesty
Prezentace	V den závodu – půl hodiny před startem
Start	13:30 hod.
Kategorie	Od předškolních – po důchodce
Startovné	Dobrovolné
Ceny	První tři obdrží drobné ceny a diplomy

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO V restauraci „U Floriána“

Pořadatelé se těší na Vaši hojnou účast.

Kategorie:	Nejmladší	cca 50 m
	Předškolní	cca 100 m
	Nejmladší dívky a chlapci	400 m
	Mladší dívky a chlapci	400 m
	Starší dívky a chlapci	800 m
	Ženy	1000 m
	Muži	2000 m
	Méně zdatní	400 m